

~~טורי טייב פלייכס~~

~~0198818~~

~~בן يولיה ובנימיו~~

~~נולד ב- יי"ח שבט תרצ"ב 26.1.1932~~

~~שרת בחטיבת גולני~~

~~נפל ב- לי מיטן ונשוי א 6.5.1951~~

~~בקרב על תל-モטילה.~~

טוייב, פלייבס

בן בנימין וויליה. נולד ביום י'ח בשבט תרצ"ב (26.1.1932) בעיר ארנה שבפטוניס. עלה לארץ בשנת 1950. גויס לצה"ל בדצמבר אותה שנה. נפל בקרב בשפרה הירדן ליד הכנרת ביום ל' בניסן תש"י (6.5.1951) והובא למנוחת-עולם בית הקברות הצבאי בעפולה.

הקליטה הראשונית – הבתוחת קורת גג

בתקופה 1948 – 1950 עלו ארץ פליטי השואה היהודים ממחנות העקורים באירופה ממקום המגורות בקפריסין. מאוחר יותר הגיעו עולים מלוב, מתימן ומצרים. לצורך קליטתם הראשונית של עולים אלה, הרכזו חלק ממחנות הצבא הבריטי ל"מחנות עולים", במחנות אלה הייתה צפיפות רבה. העולים לא עבדו, והחזקתם נשמה ע"י הסוכנות היהודית. קסרקטיני המגורות לא התאימו, כמובן, לחיה משפחתי. הצפיפות הרבה והעדיף הפרטיות גרמו סבל רב לעולים, ונזקים חברתיים ונפשיים שלילו אותם נעים רבות לאחר מכן.

מן המגורות הועברו העולים אל מבנים של "חרכוש הניטוש" למקומות שנעטו ע"י העברים במהלך המלחמות הלאומניות. ערים כמו יפו, רملה, לוד ושכונות כמו ואדי סליב שבחיפה והקטומנים בירושלים. בתקופה זו לא הייתה עדין מדיניות קליטה מסודרת; העדר מקורות פרנסה בגל הכלכלה הירושה של המדינה גורר אחריו אבטלה חמורה.

בראשית 1950 הוקמו באוצר המעברות הראשונות, שהטבעו את חותמן על טף הארץ במחצית הראשונה של שנות ה-50.

מיקומן של המעברות נקבע על יסוד אפשרות התעסוקה, ולפיכך הוחלט על פיזורן בכל חלקי הארץ – ממפולגה בצפון ועד לירוחם בדרום. בדרך כלל הוקמה המעברה בקרבת ישוב ותיק. מספרן הגיע ל-120.

בדצמבר 1951 הגיעו מ-180,000 יושבי המעברות ל-80,000 בתי עולים ובמחנות עולים). רוב תושבי המעברות היו עולים מעיראק, מתימן, מצפון אפריקה ומרומניה. בצדquet חיים זו התעוררו בעיות רבות ונוצרו הרבה פעמים חברתיים וכלכליים.

בעיות כלכלת וחברה

המפעל הבכיר של העלאת עולים וקליטתם נעשה על רקע של מצב כלכלי חמור וכמעט בלתי אפשרי. מלאי מטבח החוץ הדלול, והייצור לא הדקיק את הביקוש למצרכים, שהליך נגבר עם בוא העליה הגדרה. בשנים 1949 – 1951 הגיעו הייצוא לכדי 11% מן היבוא, והגדוננות במטבח החוץ הלכו וגדלו. לנוכח האילוצים הכלכליים הונחה פיקוח חמוץ על המחרירים וKİצ'וב במצוות מזון, שהורחב בקץ 1950 על מצריכי הלבשה והנעל. משטר "הצען" שהגביד על הציבור יצר לחץ כבד על הפטת בחיי היום יום.

הקשהים בקליטה והחברה החלו ונכח היתקלות במנגנון הקליטה. הרצון לסתות על העולים דפסי חיים שלא הרגלו אליהם גרמו למתחות ולהתפרצויות. השהייה הממושכת במחנות העולים או במעברות גורמה דמויאליזציה ונטעה בעולים תהווה של תלתן במנגונים.

הפנייתם של עולים לעבודות חזק הביאה לארגון של חפליה, ונסמכו טענות בדבר חפליה ומשוא – פלאם, הרגשה זו התגברה במיוודה. בירכוז עולים שבפרברי הערים, שתפקידם לשכנות עוני.

רק בהמשך שנות ה-50 הוקמו מפעלים חדשניים, שהציגו מוח אדרט רב בדורות שנות של התמחות. יותר ויותר "עלים חדשים" נגנסו למפעלים אלה והחלו להתקדם. תהליכי זה אביאו לנידות רבה יותר בין מקומות התעסוקה ולראשות הקליטה הכלכלית.

**לוחמי
גולני
בשנות ה- 50**

בשדה קוץ ודודר. קיבוץ הגלויות של "גולני" בשנות ה-50 הראשונות באימוני שדאות.

**הנוף האנושי
של חטיבת
גולני בשנות
ה- 50**

קשה קליטת העלייה החמירו את המצב בזבאה שקלטו כוח אדם חדש בממדים גודלים.

חלק מאוכלוסיית העלייה הנזולה בשנים הראשונות לאחר הקמת המדינה הופנה להתיישבות. כך נבנו כרוב ל-300 יישובים חקלאיים. יהודים רבים חפכו לעובדי אדמה. עובדה זו תרומה ניכרת להתפתחות המהירה של החקלאות בארץ עד כי סופקו צרכי המדינה ואף גודלו עודפים לייצוא.

מדיניות חמושת חמישיבים חייתה לפזר את העולים באזורי הצפון, הדרום ובפרוזדור ירושלים. פיזור זה היה חיוני לשם יישובם של "אזורים ויקים" – כדי למש את נוכחותנו בארץ וכי לפרט את גבולות המדינה.

בתקופת זו נעשו תכעדים ראשונים לביצוע תוכניות התיישבות אזורית: חבל לכיש, חבל תען ומאוחר יותר – חבל תתר ואורן עדולם.

פעולות ההתיישבות לוו בקשרי הסתגלות קשים של חמשיבים החדשים לחיה חקלאות ולחברה החדשת וכן הינה חשיבות רבה כי ישור שקט וביטחון פויי באזורי ההתיישבות החדשין.

הסלה בצפון – פברואר-מאי 1951

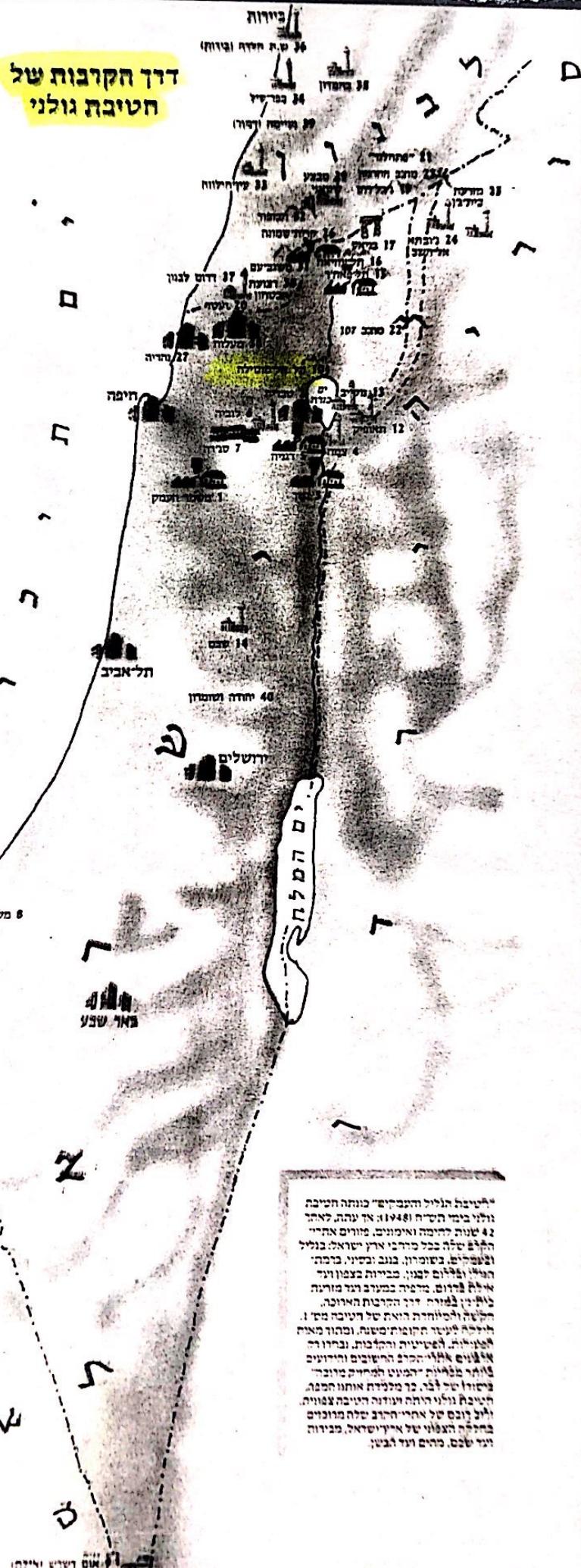
ב-12 בפברואר 1951 החלו דוחרים ישראלים להרחיב את אפיק הירדן מזרום לאגם החולה כדי להתרайл בייבוש האגם. סוריה ראתה בכך צעד ראשון להרחיבת השיטה הישראלית בשטח צעד צבאי משמעותי לטובת ישראל, כהכנה להתקפה הישראלית על סוריה. בהתאם לכך פג הסורים לעדת שביתת הנשך המשותפת, הגיעו מחהה ותבעו בדיקת המצב באשר לשינוי הצבאי ובאשר לזכויות הקרקע של העربים באזורי.

הוועדה חדשה דיונה בחודש מרץ 1951, חודש בו נפלה ממשלה סורית, והחללה התוצאות בין המפלגות המלטניות ומנהיגים להקמת ממשלה חדשה. סגן הרכטכ"ל אדיב שישקלי מילא תפקיד נכבד פאורי הקלעים בזירה הטורית וראה לנכון לחזק את מעמד הצבא ומעמדו האישי ע"י החרפת המנתה עם ישראל. כך חאלו הסורים בתקירות אש באזורי החולה והרחבו אותן לאזורים המפוזרים לאורץ הגבול. ישראל הגיעו להסכמה עם הייר' מטעם האois של ועדת שביתת הנשך על הפסקה זמנית של חבענות ופיצויים לבני האדמות והעבים לצורך חריגות המשבר. תוך המומיים הזה נעשו נסיונות לחיזוק העבירות בירדן ובחוליה שנתקלו באש טורית יוומה. מרגען אבדות לכוחים הישראליים. פגישת סגן הרכטכ"ל, מרדכי מקלף עם סגן הרכטכ"ל הסורי, אדיב שישקלי ב-26 מרץ 1951 נesch. ישראל החליטה על חיזוק העבודות, תוך השתלטות על חפירות העربים באזורי המפוזר טבינג משמר הירדן. שני כפרים פנו מתושביהם וחועביו לגיליל. ושני כפרים אחרים ניטשו ע"י תושביהם הערביים שעברו לסוריה. כך החל מאבק על השליטה בפועל בשטחים המפוזרים בצפון.

ישראל החליטה על חיזוק העמדות באזורי המפוזר סיבב לשמור חירדן למורות התקירות שאירעו בזומה סורית.

ג. משלחת צבאיות ארצית (1948-1949)
9-10.6.48
18.4.49
15-17.5.49
9-19.5.49
20-21.5.49
9.6.49
9-16.7.49
22-23.7.49
9-10.8.49
1956-1958 ג' משלחת צבאיות ארצית (1956)
1-4.8.51
ג. משלחת צבאיות ארצית (1956)
15-19.8.56
1956-1957 ג' משלחת צבאיות ארצית (1957)
3.1.61-1.2.61
16-17.3.62
ג. משלחת צבאיות ארצית (1961)
7.5.67
8.5.67
9.5.67
9.5.67
ג. משלחת צבאיות ארצית (1967)
1967-70 ג' משלחת צבאיות ארצית (1967)
3.12.60
27-28.12.70
16-17.9.72
ג. משלחת צבאיות ארצית (1972)
4-10.10.73
6.5.73
9.6.73
19-22.10.73
26-27.10.73
16-12.10.73
ג. משלחת צבאיות ארצית (1973)
11.4.74
22.4.74
24.4.74
26-27.7.74 ג' משלחת צבאיות ארצית (1974)
19-21.5.78
27.1.79
7.4.80
ג. משלחת צבאיות ארצית (1980)
4-10.4.82
16-11.4.82
13.4.82
17-18.4.82
18.4.82
ג. משלחת צבאיות ארצית (1982)
1990-1992 ג' משלחת צבאיות ארצית (1990-1992)

דרך הקרובות של חטיבת גולני

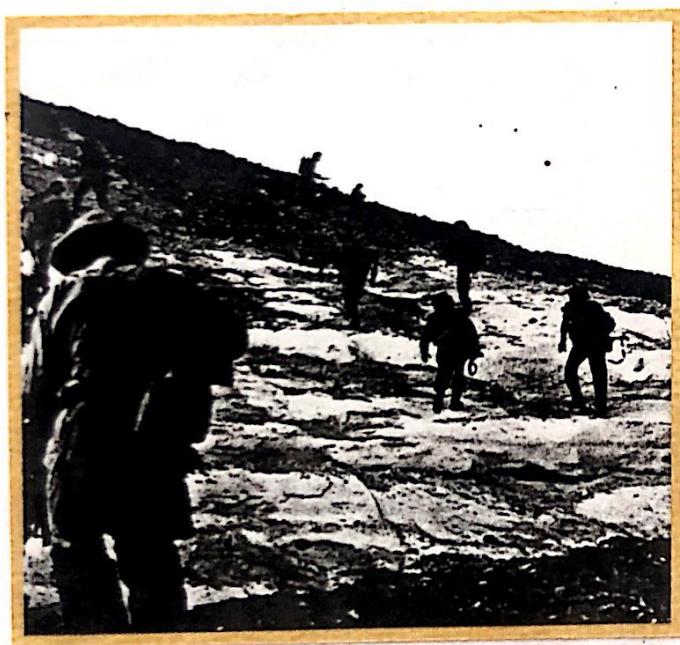

השייבת גוליל הגלילי נובעת מהתוכנית
ולמי בימי היסוד (1948) עד ימינו היום.
שנה לאחר קום המדינה ואיסוריהם, מוחם א-ע'ר
היה לשליטה כבב מזרחי ארץ ישראל. במלחמת
העולם הראשונה, בסיום, בגב צבאי, בצד
הארמי ופליטים דרוזים, מוסלה ממערב רומייה
אל ליטא, פולין, גאורגיה ורומניה. גורמים
השליכו יהודים רבים מארץ ליעילות רומייה.
ההקלות עשו חיקויות מושתת, ובהן מלחמת
העולם הראשונה, מלחמת העצמאות, ובויראן
אלאטיאן אל-ע'ר. מלחמת העצמאות ובוריאת
האזור מפלדיות הרומיות לפליק חלביה
במסוף של שנים, זו מלחמת אתיופיה הסופה.
ישריך וטלון תרוויתו היה בלב מלחמות
וניגן בסיסי הירוב בלב מלחמות
המלחמות האגלו-ערביות בארץ ישראל, מלחמות
יום לטבך, כהום ווד בזבז.

לוחמי גולני באימונים בשנות ה- 50

אימוניים בשנות ה- 50

בתחילת שנות ה-50 הגיעו לשיאו העימות המדיני והצבאי בין ישראל וסוריה בקשרו של החוליה באיזורים חமפוזים. חומות קיבל תואנה בעקבות נסiona של ישראל להתחילה בעבודות מפעלי יבוש החוליה.

בפבריל 1951 שלימו חקורים את השתלבותם התקופית על האיזור המפוזר הדורי באלחמה (חמת גדר). ווחלו בנסיאות לשליטה גם על האיזור המפוזר חורכוי בגורת כורוזה.

רכס כורוזים שנמצא בשטח ישראל חלש על האיזור המפוזר עירן היידן ובקעת הבטיחה, היה זה למעשה השטח היחיד בגדות הגבול הירושלמי שבו חותם שליטה טופוגרפיה ישראלית. בקצת הרכס נמצא תל מוטיליה (כיום גבעת קלע), עלייה מוקומת חורכוי של מושב אלמגור' המתנשא כ-312 מ' מעל עירן היידן. ברמת כורוזים לא חוו שובל ישראלי ואיפלו לא מושב נבי. חומות חישראליות התרבעה בתנועת סיורים של צה"ל בשטח.

באזור המפוזר שוכן שני כפרים ערביים חירבת דיכח וערב שמאלנה. חבאה חסורי חימש את התושבים הבדואים של הConfigurer ערבי שמאלנה בוגדים ומקלעים וודז'אות לחדרו מערכה. הם עיבדו את אדמתם באיזור המפוזר ואף בשטח ישראל שמערבה לו, והדרו עם עדיריהם אל מזרחות רכס כורוזים עד לאיזור תל מוטיליה ועד לחובת כורוזים.

אזור שפך היידן, במזרחות הזרום-מורוחים של חרכיסים חפונים לכיוון היידן והכנית, נחובו בתקופה זו שטח פקף, וב רע עdry כפרים סוריים שעברו את הגבול וחדרו לשטח ריבונטינ. מוצב ה"דמota" וחלק מטלמוטיליה נפתח ע"י כח סורי. סיורים שעברו בשטח חותקו באש צלפים ומקלעים שנורמה עליהם מהTEL והגבועות בהם התרקמו חצופים.

בשלבי חדש אפריל ותחילת מאי נלו סיורים של צה"ל כי כוחות צבא סוריים סדיירים חדרו לאיזור ואף תגטמו על תל מוטיליה.

חטיבת הח"ר הסדרה "גולני" (חט"י) שפעלה באיזור קיבלה הוראה להפין את ריבונות ישראל באיזור, לתפות את עדרי הבקור החודרים או לורשם. אחריות הפיקודית לנורא הייתה של חטיבת המחו"ז.

המשימה הוטלה על גדור 13 שהיה אחראי על גורת הגבול מימת החוליה ועד הכנרת. המג"ד סי"ל רוחבם זאבי היקצה לביצוע המשימה כוח בעוצמה של מחלקות חיר"ר מוגברת בכיבוש מק"ב "בזה", בפיקוד מי"פ הכוח יצא לדרכו בשעת הבוקר של 1 במאי. התכנית הייתה למקם את המתק"בים באיזור "בעת התכפייה" בעוד כוח הח"ר נע מצען מאיזור זניריה-טובה, מטהר את השטח והודיע את העדרים וזרום-מערבה לעבר מארב המק"בם.

התכנית נכשלה. העדרים עם רועיהם נעו אmons דרומה בღץ הח"ילם, אך בשל מסתם הצליחו לחמוק מזורחה, בערוצים. המטרב פתח בטoutes באש על חיל"י "גולני", ובמכת האש נהרגו 4 מחייליו הממלכה. הכוח נסוג כשהוא משאיר את ההרוגים בשטח. מחלקה נוספת של המחו"ז יצאה לשטח בתגובה, שתי המחלקות ניהלו קרב אש עם הטורקים עד שעת הערב.

פיקוד הצפון החליט לכבות את הTEL עוד באותו יום כדי לא לאפשר לטורקים לחתב בסיס ביעד. המשימה הוטלה על חטיבת המחו"ז. מ"ח"ט 3 היקצה למשימה פלוגה מגדוד חיר"ר מללאים 34 שטэк באמונים בסמוך להר כנען. כוח המילואים היה מוגרב מעתלים חדשים ברמת אלמג'ן ושירות נמוכה. התרארגנו ותנועו לשטח ארכה זמן ורב. סמ"ד 13 חיילים עיבר צירף לו שתי בוגרות טדיות מגדורו וליתת מרגמות 81 מ"מ כסיעו.

לאחר חניתה מזוקקת של אש מרגמות החטורה הפלגוה וכבש את הTEL ללא התגבורות בשעה 22:00. גוויות ארבעת חיל"ים חולצו מוחשנות. הטעגר שהסורים נטוג וונרכם במזוקג "דמota" ובמזוקג "השפין" שמדרום למוטיליה. מ"פ חיל"ים ערך בטעות את כוחותיו בחוליה רדק בחוליה חטירבי של תל מוטיליה, יכולת התכפיות שלו והחטוגנות כלפי מוצב "הdmota" אזו לקויה ולעוגה זו הייתה השפעה חשובה על מוחלט הקרב.

בצאתו י"ט חמישיו ה-3 בiami הונלטה החטורה חטורה חטורה. מג"ד 13 העיר כי החולקלות חפכה לך"ג על השליטה ברמ"ס כורוזים. הוא יום הפעלת כוח תגבורת שהובאה לחולקל מוגה מקרים המכוון המ"כים החטיבתי שהונמאנה באיזור גנור להדר את הכוח הסורי. פלאג' קושט המ"כים של חט"י גולני בפיקוד איתן שימושי והערכה תחת פיקוד גדי 13 ותקפה אז מוצב "השפין".

ההסתערות נועלה מתח אש שנורמה מוצב "הdmota". המוצב נמצא נטוש והתגבר לר' הסיורים נמלטו ממנו לפני ההסתערות. הטעגר שכוח סורי גוזל מבוצר וערך במוצב "הdmota" הסיורים הקיימו עדות בין סלעי הבould הגדולים ומיקומו במערך ההגנה מקר"בם ובאים מודגם הוציאם מקלעי "שאטוי" ומרגמות 60 מ"מ.

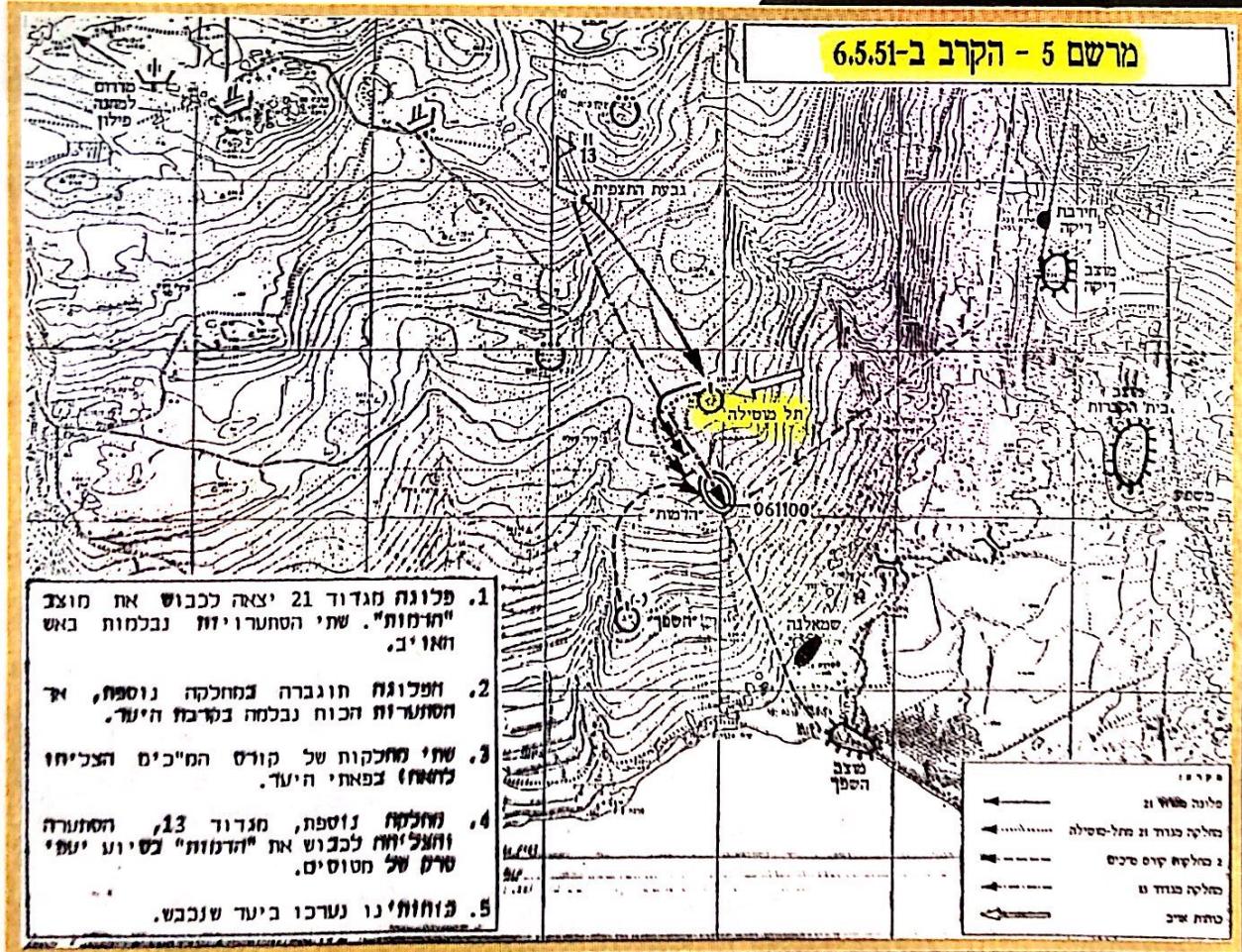
הקרב בו נפל פליקס ז"ל

חקרב הסתיים בשעה 00:11. בצהרים החליפה פלוגה רעננה מגדר 12 של גולני את הכוח במוצב "הדומות". אבידותינו היו כבדות מאד. בקרב של 5–6 במאי נפלו 30 מלוחמי "גולני", חלקים נפצעו באש הארטילריה של צה"ל. בכך הגיע מספר הרוגי קרב תל-мотילה ל-40, בקרב נפצעו 22 חיילים. מאוחר יותר נפטר אחד הפצועים, לסירטן היו אבידות כבדות, הן בין החיליל הסדיירים והן בין הבלתי-סדיירים, הם פינו את האיזור המפורז ואיתם יצאו גם תושבי ערב שמאלנה. נסונים לחשתلت על האיזור נכשל.

קרבנות תל-מוטילה היו שיאו של העימות צבאי במאבק על השליטה באיזורי המפורזים, ובעקבותיהם השתררת רגעה בגבול ישראל-سورיה למספר שבוע.

הקרב גרם לוועוד קשה בעזה. שכן חתנו ליקויים רבים בכישיות חטף חלום, במודיעין ובהפעלת הארטילריה. בעקבותיו חקמו שני ועדות חקירה מטב"ליות שערכו בדיקה מקפת בנושאי הארגון, האיכנו ותורת הלחימה של צה"ל. מסקנותיהם תרמו לשיטיים ושיפורים שערכו בצה"ל בשנים הבאות.

מرسم 5 – הקרב ב-6.5.51

ישראל דורשת התרבות חזקה והבטחן

אבא אבן: "יחידות של חצבאי הסורי פלשו לאיזור המפורז ולשטח ישראלי. אנו נמשיך לנקוט בכל האמצעים להדיפת האויב"; - הטענה חרدن בטלינה

דין רדיונת אחורנו

עמוקי הארים הגיעו למקום ההאנגריות בשטח המפורז

אבדות כבדות נגדלו לסורים

עדת החוץ והבטחן של הכנסת נקרה לשיבת חרום
שגידר אריה בטל-אביב וدمשך

השל מועדן דיז זיר וריגו

פערת רהט
הדריה רוחן
הנגב צהוב
הנגב צהוב

תחנת-זרדי ערבית מסורת ריקות דרמטיות על המתרחש בלבן וצפוני

זען והאחרן: חודשו התקדבות באבול
אטום צ.ה.ל. מרעים עלדות הסורים

ירידנות אחרונות

שליחנו המיעוד מסיר בכוון האש - הוא סוסר:

עם שחר חדש הקדבות

ספה האום עומד לפני מועצת הבטחון בדרישה לצוות על הפסקה האש

עירם דחו הצעת המשחיפים לפניות מפקדים
שאקו: מטוסי סיור ישראלים חנים מעל לעמדותינו
מן התותחים והטנקות נשמע ממשך כל הלילה

מעדרב

עמוק ערב

הסורים גורשו בקרב פנים-אל-פנים

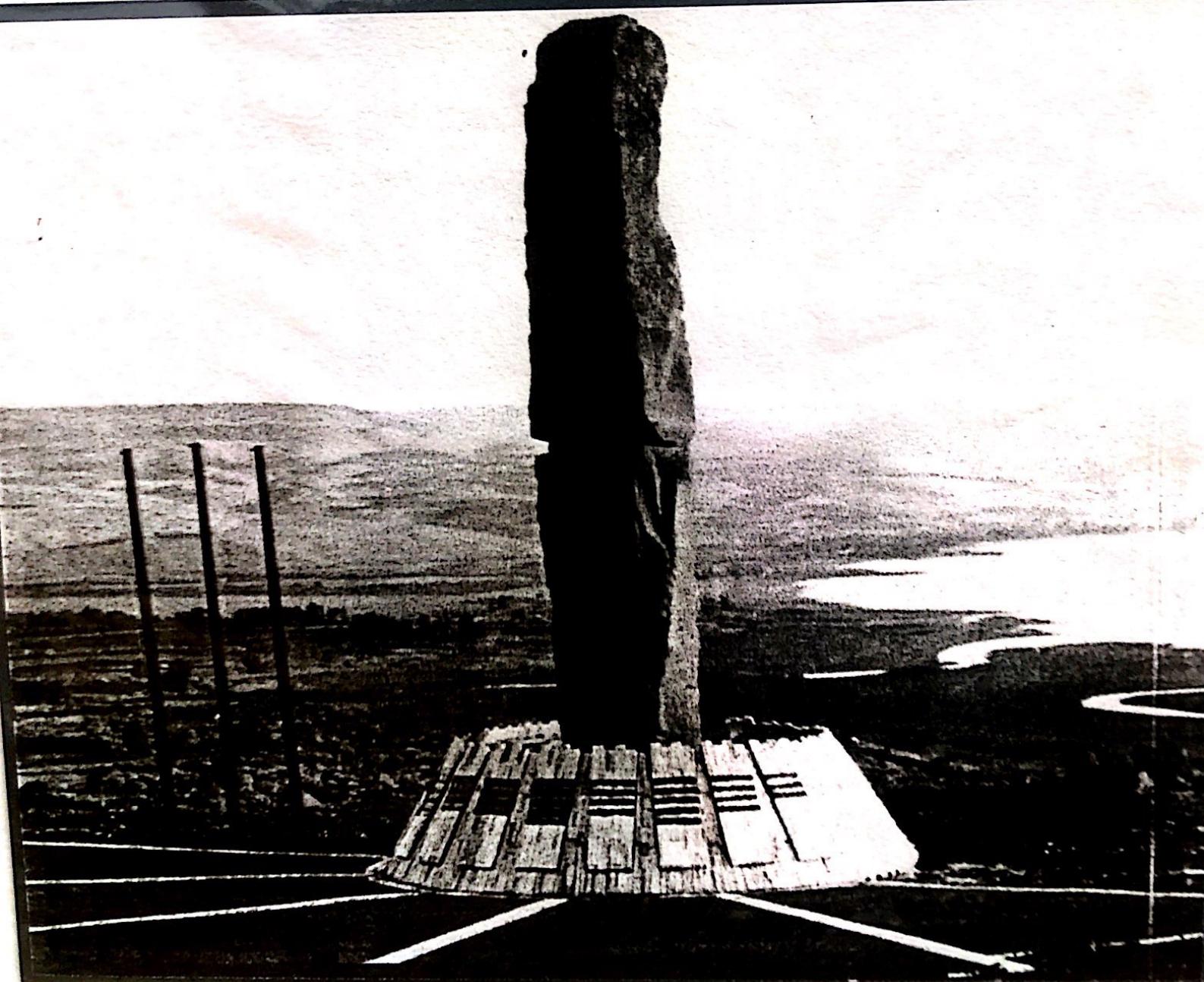
נכשלה העתודה הסורית נאorz המפובן בהתקפת-נגד ונלקחו שניים הנזרים

ירידנות אחרונות

קתו

שאצת הבטחון תוצאה הפסקת אש
מי יתבקש לתחור בי ישראל וسورיה. לאורך הגבול - שקט

האנדרטה לחללי תל - מוטילה

שנים כה רבות וזה עדין כה מכאייב
שכאן סימתס חייכס - מול נוף כנרת כה מרהייב.

שחור של בזלת
תום של תכלת
כה עצוב, כה מכאייב,
למאות כה צעיר בימי האביב.

טמוני זכרכם עמוק בלב פנימה
שימתיין ליום לעלות שניית.

ובינתיים היו לנו המון מושימות לבצע:
לבנות ולהיבנות, לבצר ולהישמר
לנטוע, לזרע, לדת, לגדל
ולקטוף הפירות.

על חילقت אלוהינו הקטנה
לחגנו שוב ושוב
וזם כה رب נספָג באדמה
שהצמיה לחים, ופרחים ואנדראות.

ובלב פנימה אנו זוכרים
ומנציחים
וכמהים לך
שזך החותחות וקוציה הסורטאים
מובילה לטמיד של שלום ושקט.